

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
07.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Sankurfa Milletvekili

Sıfır Atık uygulamasının başarısı; düzenlenen toplantı, eğitim ve farkındalık faaliyetlerinin sayısı ile değil, atığın kaynağında ayrı toplanması, geri kazanım oranının yükselmesi, gerekli toplama ve ayrıştırma altyapısının kurulması, düzensiz atık dökümünün önlenmesi ve belediyelerin mevzuata uygunluğunun etkin biçimde denetlenmesiyle ölçülebilir.

Bakanlığınızın geçmiş Siirt çevre durum raporlarında, Sıfır Atık Yönetim Sistemine geçmesi gereken belediyelerin tamamının aynı dönemde temel seviye Sıfır Atık Belgesi almadığı görülmektedir. Buna rağmen sonraki yıllarda belediyelere yönelik eğitimler gerçekleştirilmiş ve 2026 yılında Siirt Sıfır Atık Çalıştay düzenlenmiştir.

Aradan geçen süre sonunda bu çalışmaların Siirt'te fiilî atık yönetimine ne ölçüde yansıdığının; hangi belediyelerin yükümlülüklerini yerine getirdiğinin, hangilerinin geride kaldığının ve Bakanlığın eksiklikler karşısında hangi denetim ve yaptırımları uyguladığının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve Sıfır Atık Yönetmeliği uyarınca çevrenin korunması ve atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetilmesi kamusal bir yükümlülüktür. Belediyenin seçilmiş veya görevlendirilmiş bir yönetim tarafından idare edilmesi bu yükümlülüğü değiştirmez.

Bu bağlamda;

1. Siirt Merkez ile Baykan, Eruh, Kurtalan, Pervari, Şirvan ve Tillo ilçeleri ile ildeki diğer belediyelerden hangileri önerenin cevaplandığı tarih itibarıyla geçerli Sıfır Atık Belgesine sahiptir? Belgesi bulunmayan, belgesi askıya alınan veya yenileme yükümlülüğünü yerine getirmeyen belediye var mıdır?
2. Siirt il genelinde 2024, 2025 ve 2026 yıllarında belediyelerce toplanan toplam belediye atığı kaç tondur? Bunun belediyeler bazında kaç tonu kaynağında ayrı toplanmış, kaç tonu geri kazanıma gönderilmiş ve kaç tonu doğrudan bertaraf edilmiştir? İl genelindeki fiilî geri kazanım oranı yıllar itibarıyla yüzde kaçtır?
3. Siirt'te belediyeler bazında hâlen faal kaç birinci veya ikinci sınıf atık getirme merkezi, mobil atık getirme merkezi, ayrıştırma/toplama tesisi ve ayrı atık toplama noktası bulunmaktadır? Mevzuat gereği kurulması gerektiği hâlde gerekli altyapıyı henüz kurmamış belediyeler hangileridir?

4. Bakanlığınız ve Siirt İl Müdürlüğünce 2024-2026 döneminde belediyelerin Sıfır Atık Yönetmeliğine uyumuna yönelik kaç saha denetimi yapılmıştır? Hangi belediyelerde; kaynağında ayrı toplama, geçici depolama, atık getirme merkezi, kayıt tutma, taşıma veya bertaraf bakımından hangi eksiklikler tespit edilmiştir? Verilen süre sonunda giderilmeyen eksiklikler nelerdir?
5. Bu denetimler sonucunda belediyelere 2872 sayılı Çevre Kanunu veya ilgili mevzuat kapsamında kaç uyarı, idari yaptırım veya idari para cezası uygulanmıştır? Hiç yaptırım uygulanmamışsa tespit edilen eksikliklerin hangi işlemle giderildiği açıklanacak mıdır?
6. Siirt'te 2024-2026 döneminde sokaklara, boş arazilere, dere yataklarına veya yerleşim dışındaki alanlara kontrolsüz atık bırakılmasına ilişkin Bakanlığınıza ve İl Müdürlüğüne kaç ihbar veya şikâyet ulaşmış; kaçında ihlal tespit edilmiş ve kaç alan temizlenerek rehabilite edilmiştir? Halen düzensiz veya vahşi depolama yapılan alan bulunmakta mıdır?
7. Siirt Belediyesinin 2025-2029 Stratejik Planında 2025 yılı için 5, 2026 yılı için 15 geri dönüşüm otomatı ile Sıfır Atık Koordinatörlüğü hedefi yer almaktadır. Bu hedefler önerenin cevaplandığı tarih itibarıyla gerçekleştirilmiş midir? Gerçekleştirilmediyse mevcut sayı kaçtır ve hedefin gerisinde kalınmasının gerekçesi nedir?
8. Son beş yılda Bakanlığınızca Siirt'teki belediyelere sıfır atık ve atık yönetimi amacıyla belediye bazında ne kadar hibe, araç, ekipman veya mali kaynak sağlanmıştır? Bu desteklerin karşılığında kaynağında ayrı toplanan atık miktarında ve geri kazanım oranında sağlanan ölçülebilir artış nedir?
9. Siirt Belediyesi dahil herhangi bir belediyenin seçilmiş veya görevlendirilmiş yönetim tarafından idare edilmesine bakılmaksızın Sıfır Atık Yönetmeliği bakımından aynı denetim ve yaptırım kriterlerine tabi tutulduğunu gösteren Bakanlık uygulaması nedir? Yönetim şekline göre farklı denetim, süre veya yaptırım uygulanmakta mıdır?
10. Yıllardır yürütülen eğitim, farkındalık ve Sıfır Atık çalışmalarına rağmen Siirt'te belediyeler arasında belge, altyapı veya geri kazanım performansı bakımından eksiklik devam ediyorsa, bu eksikliklerin tamamen giderilmesi için belediye bazında belirlenmiş somut hedef, bütçe ve tamamlanma tarihi nedir?